GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4. Ner pojedynczy gr. 10.

N^RO 206

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 3 Sierpnia 1830 roku w Wtorek.

WIADOMOSCI HANDLOWE

WARSZAWA. — Na ostatnich targach zbożowych, płacono: Pszenicę 26 do 30, żyto 10 do 12, jęczmień $8\frac{1}{2}$ do 10, owies 8 do 10 zł. za korzec.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE.

Z BOŻEJ ŁASKI MY MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossji król Polski etc. etc. etc.

Wszem w obec i każdemu komu o tém wiedzieć należy, a mianowicie obywatelom królestwa naszego Polskiego wiadomo czynimy, iż izba senatorska i izba poselska, stosownie do przedstawionego w imieniu naszém projektu, i po wysłuchaniu mówców rady stanu i kommissjów sejmowych, uchwaliły co następuje:

Prawo względem zmiany artykułu 127 *prawa sejmowego o hypotekach z r.* 1817, *oraz względem dowodów legitymacji przez świadków.*

Art. 1. Przepisy art. 127 prawa sejmowego z r. 1818 o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, o przywilejach i hypotekach zmieniają się w sposób następujący: — 1) Termin ogólny roczny skraca się do miesięcy sześciu. — 2) Wiadomość o otwarciu spadku ogłoszona będzie tylko dwa razy z przerwą trzymiesięczną przez Dziennik właściwy wdzki, tudzież Dziennik Powszechny, lub Gazetę, do ogłoszenia obwieszczeń tego rodzaju przez rząd upoważnioną.

Art. 2) W przypadkach, w których dla niedostateczności dowodów piśmiennych, prawo dozwala legitymacją opierać na zeznaniu świadków, powinien zgłaszający się do spadku, przedmiotem hypoteki będącego, złożyć zwierzchności hypotecznéj ich spis, wymieniając w nim imie, nazwisko, stan i zamieszkanie każdego świadka.

Art. 3) Jeżeliby się spór o legitymację między osobami interes w tém mającemi wytoczył, zwierzchność hypoteczna, słuchanie świadków odeszle podług artykułu 129 prawa sejmowego o hypotekach do drogi spornéj. Gdyby zaś sporu nie było, zwierzchność hypoteczna powierzy słuchanie pod przysięgą świadków członkowi z grona swego, lub innemu sędziemu, sama zaś roztrząsać będzie dostateczność zeznań. — Świadkowie nie mogą być przez zwierzchność hypoteczną lub upoważnionego od niéj sędziego słuchani, jak tylko po upłynieniu terminu w ogłoszeniu wskazanego, i za przypozwaniem osób interes w tém mających, jeżeli się jakie na termine zgłosiły.

Po rozważeniu niniejszéj uchwały i po nadaniu jéj mocy prawa przez sankcję naszą królewską, stosownie do artykułu 150 statutu organicznego o reprezentacji narodowéj, zalecamy i rozkazujemy, aby toż prawo, stwierdzone wielką pieczęcią stanu, umieszczone było w dzienniku praw i przesłane do senatu, rady stanu, kommissjów rządowych i wszystkich władz krajowych, w szczególności zaś zalecamy kommissji rządowéj sprawiedliwości, prawo niniejsze jako mające wszelką moc obowiązującą ogłosić.

Dan w Zamku naszym królewskim w Warszawie d. $\frac{16}{28}$ miesiąca czerwca, roku pańskiego tysiąc ośmset trzydziestego, a panowania naszego piątego.

(podpisano) MIKOŁAJ.

Przez cesarza i króla minister sekretarz stanu: (L. S.) Stefan Hr. *Grabowski.* — Zgodno z oryginałem: minister sprawiedliwości, w zastępstwie radca stanu M. *Woźnicki.* Za sekr jen. szef bióra, *Młodzianowski.*

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze główněj w Warszawie dnia 17 (29) *lipca* 1830 *roku*

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Stosownie do decyzji N. cesarza Jmci i króla.

Otrzymuje szpadę honorową z napisem: » za waleczność« *w sztabie głównym,* w części jenerała kwatermistrza jeneralnego, porucznik Franciszek Zandrowicz.

Otrzymuje żądaną dymissję, dla przejścia w służbę cywilną, *w korpusie inwalidów i weteranów,* kapitan inwalidów Tadeusz Kossakowski, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymują urlopy, *w sztabie naczelnego wodza.* Jenerał brygady Trębicki, na miesięcy 3, do Karlsbad, Marienbad i do Wiednia. — *W piechocie:* Dowódca pułku 2 linjowego, pułkownik Słupecki, na miesięcy 2 do Karlsbad i Töplitz. — *W wojsku:* kommendant poczty wymiany zbiegów w Tomaszowie, kapitan Inez de Leon, na dni 30 do Galicji Austrjackiéj.

Wykreślony zostaje z kontrol, *w korpusie inwalidów i weteranów:* podporucznik weteranów Marcelli Ciechocki, zmarły w dniu 13 (25) lipca r. b.

Naczelny wódz.

(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem. p. o. szefa sztabu głównego jenerał brygady, *Siemiątkowski.*

— *Kommissja województwa Augustowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu z dnia 14 kwietnia r. b. za Nro $\frac{27072}{14382}$ z r. 1829 i $\frac{21171}{4618}$ 1830 gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana pod dniem 19 sierpnia 1828 r. zapadłego, podaje do publicznéj wiadomości, iż w dniu 30 września r. b. począwszy od godziny 10 zrana do godziny 3 z południa, odbywać się będzie w biórze kommissji województwa Augustowskiego w sali sessjonalnéj, publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych Kibisze w ekonomji Sereje, obwodzie Sejneńskim położonych, składających się z wsi Horodyszcze Kibisze, folwarku Kibisze z gruntami pustemi Papiszki i Wiersze, propinacji i lasów; przestrzeń ogólna dóbr wraz z lasami wynosi włók 92, morgów 20, prętów 215, miary nowopolskiéj.

Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 55,211 gr. 28, jeżeli kupujący dobra te zastrzeże sobie posiadanie onych w possessją od dnia 1 czerwca r. b. albo od summy złp. 55,742 gr. 24 w srebrze albo listach zastawnych koloru białego nominalnéj wartości, jeżeli kupujący też dobra życzyć będzie posiadania w possessją tychże od dnia 1 czerwca 1831 roku; w każdym jednak razie obowiązkiem będzie nowo-nabywcy utrzymać dotychczasowego dzierżawcę do dnia 1 czerwca 1832 r. jako dnia expiracji kontraktu z rządem zawartego i kontentować się intratą dzierżawną z pomienionego kontraktu skarbowi przypadającą.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy obowiązany będzie plus-licytant corocznie opłacać w dwóch ratach złp. 2664 gr. 15 kanonu, z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą. Nadto przejmie pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 22,400 zaciągnioną, od któréj przez następne 24 lata wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowém z d. 13 czerwca 1825 r. ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do dóbr tych przywiązanych, opłacać będzie także nowoustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 311 gr. 3. Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć vadium złp. 6225 w srebrze lub listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobnąż ilość zł. 6225.

O innych warunkach licytacyjnych każdy chęć kupna mający, powziąć może wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą źródła intraty wykazującą na drzwiach wchodnich do bióra kommissji wojewódzkiéj, a mianowicie sekcji ekonomicznéj, wywieszone będą.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu, o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — Suwałki d. 24 czerwca 1830 r. — W zastępstwie prezesa, *Nieniewski.* Sekretarz jeneralny, *Tomicki.*

— *Kommissja województwa Krakowskiego.* — Z powołaniem się do obwieszczenia w Nr 168, 169 i 170 niniejszéj Gazety umieszczonego, zawiadomia publiczność, iż trzeci termin do licytacji sprzedaży prawa wieczystego wojtostwa Okrodzionowa w obwodzie Olkuskim położonego, na dzień 31 sierpnia r. b. oznacza się. — W Kielcach dnia 27 lipca 1830 r. — Za radcę stanu prezesa, *Paprocki.* — Sekretarz jeneralny *Zamojski.*

— *Obwieszczenie.* Podpisany Komornik wiadomo czyni: iż na dniu 28 sierpnia r. b. popołudniu o godzinie 3, tu w Warszawie przy ulicy Wróbléj w domu Nro 2886 położonym, odbędzie się licytacja wydzierżawienia dochodów tegoż domu, a to w jednoroczną dzierżawę od ś. Michała r. b. poczynającą się. Cena rocznéj dzierżawy wynosi złp. 300. Warunki tego wydzierżawienia w mieszkaniu podpisanego komornika przejrzane być mogą. — W Warszawie dnia 2 sierpnia 1830 r. — Karol *Folkierski* komor.

Wiadomości Warszawskie.

— Niektórzy obywatele powiatu Piotrkowskiego, powzięli zamiar urządzić stowarzyszenie zabezpieczające od szkód przez gradobicia zrządzonych. Pożądanémby było aby obywatele którzy ten piękny zamiar powzięli, raczyli myśli swoje z wyjaśnieniem szczegółowém zasad i środków postępowania, przez pisma publiczne ogłosić.

— Pod redakcją urzędnika wydziału górnictwa krajowego, asessora tegoż wydziału, professora szkoły górniczéj Jerzego Bogumiła Pusch i referenta oddziału kopalni Łukasza Florentyna Reklewskiego, będzie wychodzić pamiętnik górnictwu poświęcony, w półrocznych zeszytach. Prospekt pisma tego późniéj ogłoszony zostanie.

— Wyszedł 4 snopek (livraison) Skarbca dla dzieci, zamyka w sobie: 1) Silve; 2) Okręt; 3) Wieloryby; 4) Korale. Ryciny w 3 snopku były: 1) Dzwon nurkowy; 2) Bóbr; 3) Korzeniec; 4) Nowa Grecja.

— Motyla Nr. 29 czyli ogólnego ciągu Nr. 81 wyszedł z druku. Jest dołączona litografja ostatniéj mody Paryzkiej, i wzory na haft rogów do chustek.

ROSSJA. — Donoszą z okolic Erzerum pod d. 22 czerwca: » Wojsko Rossyjskie, które blisko przez rok cały zostawało w Erzerum, wyszło dnia 27 b. m. z tego miasta. Oddawszy jenerał Pankratiew prowincję i miasto, jako dowódca tychże, nadesłanemu przez Hudszy-hassan-beka kommissarzowi Tureckiemu Sałachor-ali-bekowi, opuścił Erzerum z jednym bataljonem Krymskiego pułku piechoty, z dwoma działami i z pułkiem kozaków Dońskich Bassowa, przy odgłosie muzyki wojskowéj. Odprowadzali go starsi miasta na czele mnogiéj liczby mieszkańców, składając rzetelne dzięki N. władcy Rossji i wojsku jego, za spokojność, jaką w ciągu pobytu Rossjan, nietylko miasto ale i cała tamtejsza cieszyła się okolica. Za miastem, gdzie wojsko nasze rozłożone było, kazała wystawić starszyzna Turecka, a mianowicie kadowie, muftowie i ajanowie obszerny i piękny namiot, zapraszając do zastawionego stołu jenerałów i sztabsoficerów dowodzców tych oddziałów które stały w Erzerum. Po skończonéj uczcie pożegnali się z nami, i można powiedzieć żeśmy się jako prawdziwi rostali przyjaciele. W chwili kiedy wstąpiło wojsko na drogę wiodącą przez góry do Hassan-kale, postępowało z nim więcéj jak tysiąc rodzin Ormiańskich i Greckich, uprowadzających z sobą wszelki swój majątek dla osiedlenia się w granicach Rossji. Grupy rozmaitéj barwy piechotników, pomieszane z liczną karawaną wozów przybranych w różno-farbne kobierce i materje, a napełnionych niewiastami i dziećmi, przedstawiały obok wojska postępującego w porządku, widok prawdziwie piękny i za-

chwycający, zwłaszcza gdyśmy stanęli na równinie góry oświęconéj promieniami czystego Anatolji słońca, i zewsząd jakby w ramy przez otaczające ją góry ujętéj. Ta wędrówka chrześcjan wynoszących się z państwa Perskiego i Tureckiego do Rossji, jest rzadkim i ważnym wypadkiem w rocznikach tegoczesnéj historji. Zwykle wypłaszali dawniejsi zdobywcy zbrojną ręką spokojne osady z ich siedzib, i znaglali szukać schronienia lub uprowadzali z sobą; dziś przeciwnie, łagodne postępowanie i ścisła sprawiedliwość ich rządu, nakłania obcą ludność do dobrowolnego udania się za zwycięzkiém wojskiem, aby żyć pod błogiém panowaniem potężnego władcy, który więcéj przez wspaniałe swe czyny jak mocą oręża, rozszerzył i utwierdza państwo swoje na wschodzie.»

— Piérwsze początki rozruchów Sebastopolskich pokazały się w pobliskiéj tego miasta wiosce, gdzie lekarze chcieli obéjrzeć zwłoki nagle i jak się zdawało, na powietrze zmarłéj kobiéty. Inne niewiasty, obawiając się kwarantanny nie chciały na to zezwolić. Taki sam opór okazali mieszkańcy przedmieścia, kiedy im nakazano posłać kilka o chorobę podejrzanych rodzin, do urządzonéj kwarantanny. Dnia 15 czerwca, uderzyli nieposłuszni w dzwony i bunt powstał w jednym czasie na przedmieściu i w mieście. Buntownicy żądali głośno zniesienia kwarantanny, otworzenia kościołów i dopuścili się zbrodni, o których już onegdaj donieśliśmy. Wojsko byłoby mogło ich poskromić, ale nie miało rozkazu, a większa część wyższych officerów nie była obecna. Zewnętrzny kordon zdrowia jeszcze przed temi wypadkami tak był wzmocniony, iż żaden mieszkaniec nie mógł go przekroczyć.

ANGLJA. — Oto jest mowa, którą król odroczył posiedzenia obu izb parlamentu:

»Milordowie i Panowie! — Życzę sobie tę okoliczność, raz piérwszy na naradzie z wami spędzić się mającą, temu tylko poświęcić, ażebym wam osobiście moje serdeczne dziękczynienie za owe dowody szczerego udziału i wewnętrznego przywiązania powtórzył, któreście przy zgonie mojego brata i za mojém wstąpieniem na tron moich przodków, pokazali. — Wstąpiłem na ten tron z głębokiém uczuciem świętych obowiązków, które mnie zniewalają polegać ze stałém zaufaniem na miłości moich wiernych poddanych, oraz pomocy i spółczynności parlamentu, i zanosić pokorne i gorące modły do Boga, ażeby moje życzenia i prace około szczęścia wolnego i szczerego ludu, pomyślnie uwieńczyć raczył. — To mnie prowadzi do zupełnego zadowolnienia, iż mogę powinszować WPanom powszechnie dziś w Europie panującego pokoju. Ten pokój ustalić, będzie przedmiotem wszelkich moich usiłowań; a nawet zapewnienia, które od moich sprzymierzonych i dalszych mocarstw, otrzymuję, tym są jedynie duchem ożywione. — Ufam, że dobre porozumienie panujące w przedmiotach interessu ogólnego dotyczących, i ważność jaką każdy kraj na utrzymaniu darowanego świata pokoju pokłada, zapewnią przyzwoite rozwiązanie tych przedmiotów, które ostatecznego jeszcze załatwienia oczekują.

»Panowie izby ludu! Dziękuję wam za dozwolone subsydia i kredyt któreście względnie do rozmaitych gałęzi publicznéj usługi wcześnie poczynili, nim się nowy parlament będzie mógł zebrać. Życzę wam szczęścia w uszczupleniu zasztém w wydatkach krajowych, w zniżeniu stopy procentowéj długu krajowego, nakoniec w ulżeniu niektórych poborów na mój lud nałożonych, które się dotąd z trudnością ciągnąć musiały. Zdajcie się na mój opatrzny i oszczędny zarząd dozwolonemi funduszami, tudzież na moję gotowości pomoc ku wszelkim uszczupleniom publicznych wydatków, które nie uwłaczając dostojności korony, utrzymaniu narodowego kredytu i interessów kraju, bespiecznie zaprowadzić się dadzą.

»Milordowie i Panowie! Nie mogę zamknąć tego posiedzenia i z obecnym rozstać się parlamentem, bez oświadczenia serdecznych dziękczynień za gorliwość, którąście w wielu okolicznościach tyczących się dobra ludu mojego pokazali. Mądrze korzystaliście z szczęśliwéj okoliczności powszechnego pokoju i domowéj ciszy, aby liczne prawa i sądowe przepisy spokojnemu poddać przeglądowi, niemniéj mądre zaprowadziliście reformy, zgodne z duchem naszych szacownych instytucij, a zatém przyczyniliście się do ułatwienia i przyśpieszenia toku sprawiedliwości. Uchyliliście obywatelskie ograniczenia, którym liczne i ważne klassy mojego ludu poddane były. — Przy téj uroczystéj okoliczności, oświadczając, że moim głównym jest zamiarem, utrzymać prewem stojącą protestancką zreformowaną religję, niechaj mi będzie wolno szczerą wynurzyć nadzieję, że wszystkie religijne nieprzyjaźni odtąd zapomnianemi będą, a gdy nieodwołalnym jest zapadły w téj mierze wyrok parlamentu, moi wierni poddani złączą się ze mną ku temu życzeniu, ażeby zadosyć uczynić wysokiemu celowi prawodawstwa i rozprzestrzeniać ducha powszechnéj zgody i pokoju, jako najbezpieczniejszych posad narodowéj siły i pomyślności.«

— Król Jmść Wirtembergski przybył do Londynu i stanął w pałacu St. James; zaraz po swoim przyjeździe, odwiedził króla i królowę. Mówią, że dostojny monarcha zabawi czas niejaki w Anglji. — Słychać że całe wojsko otrzyma mundury czerwone. Pułki huzarskie mają być zamienione na pułki lekich dragonów. — Odebrano tu listy od osadników naszych nad rzeką Łabędzią, z doniesieniem, że zaczęli posuwać się nieco daléj ku zachodowi, z przyczyny że grunta, zwłaszcza lepsze, nad rzeką Łabędzią i nad rzeką Canning położone, już są rozdane. Miano odkryć sześć nowych rzek, między któremi jedna bardzo znaczna; zapewniają, że wybrzeża tychże pokryte są najpiękniejszą roślinnością, spodziewają się przeto urodzajnych okolic. Dwa statki zatrudnione są połowem wielorybów przy rzece Łabędziéj.

FRANCJA. — *Z Paryża d. 21 lipca.* —

— Kanał zwany *Monsieur* otwarty został piérwszy raz d. 11 b. m. w Hunindze. Ten kanał zasilony wodą z Renu, łączyć będzie tę rzekę z Rodanem. — Wyjąwszy niektóre okolice południowéj Francji, prawie wszędzie obfite są żniwa. — W St. Pierre na wyspie Martynice powstały niejakie niespokojności i umysły były wzburzone. — Mylnie było doniesionem: że między jeńcami uwolnionymi w Algierze, znajduje się młody pan Chabrol. — Słychać, iż rząd nasz kazał donieść wszystkim mocarstwom, że blokada portu Algierskiego jest już zniesiona; rozciągnięto ją tylko do wybrzeżów na wschód i zachód Algieru, ażeby nie dopuszczać dowozu amunicji do miejsc

które się jeszcze nie poddały. Dywizja Lowerdo ma niebawnie powrócić do Francji. Do Mahon przywieziono z Sidi-Ferruch 1800 rannych. — Od kontradmirała Rosamel posłanego do Tripolis spodziewają się codziennie wiadomości. Sądzą powszechnie, że Tunis da się dobrym sposobem nakłonić do zaniechania rozbojów morskich; ale co się tycze Tripolis, trzeba będzie podobno użyć oręża. — Między oskarżonymi o podpalenie jest także młoda dziewczyna imieniem Paulina, dopiéro lat 22 licząca. Wyznała ona, że ją do téj zbrodni znakomite osoby namawiały i hojnie wynagradzały. W czasie toczącéj się sprawy była na wszystko bardzo obojętna, tak dalece, że razu jednego nawet zasnęła. Sąd wydał na nią wyrok śmierci. Podpalania ustały wprawdzie w Normandji, ale zaczęły się zato w Bretanji. — Syn jenerała Bourmont, Amadeusz, który umarł z odniesionéj rany w Algierze, liczył dopiéro 27 rok wieku. Pisma publiczne oddają jednozgodnie pochwały jego waleczności, skromności i dobrym serca przymiotom. — Wszystkie władze składały królowi powinszowanie z powodu szczęśliwego zdobycia Algieru; uważano, że tym razem nie byli przypuszczeni do tego zaszczytu: prezes sądu królewskiego baron Séguier, prezes trybunału piérwszéj instancji pan Debelleyme i prezes sądu handlowego pan Vassal. — Pan Cottu wydał nowe pisemko pod tytułem: » *Obowiązki króla względem królewskości.*« — Mówią że pan Artaudt, który był dawniéj sprawującym interesa Francuzkie w Rzymie, mianowany został kommissarzem królewskim do Grecji i że niebawnie pojedzie na miejsce swego przeznaczenia do Eginy, dla porozumienia się z Rossyjskim i Angielskim kommissarzami względem ostatecznego uregulowania granic państwa Greckiego.

TURCJA. — *Od granic Serbji d. 20 lipca.* — Jeżeli można dać wiarę doniesieniom otrzymanym z Bosnji, wielki wezyr cofnął się przed przemagającą siłą powstańców Albańskich, w oczekiwaniu na posiłki ażeby potém całą potęgą na nieprzyjaciół uderzyć. W korpusie Seraskiera-paszy panować ma wielkie między wojskiem nieukontentowanie, a nawet paszowie sami, nie okazują gotowości do wspiérania go w krytyczném położeniu w jakiém się znajduje. W doniesieniach nie podano ani daty ani miejsca odwrotu wielkiego wezyra. — Mówią, że xiąże Miłosz wysłał deputowanych do Carogrodu, z użaleniem się przeciwko zwłoce doznawanéj w oddawaniu należących do Serbji obwodów.

WŁOCHY. — *Dnia 18 lipca.* — Donoszą z Ankony pod dniem 9 lipca: » Przybyli tu kommissarze przeznaczeni ze strony Rossji i Anglji do odznaczenia na zasadzie traktatu granic stałego lądu Grecji, mają niebawnie zająć się wykonaniem powierzonego im polecenia. — Od kilku godzin zaczynają tu mówić, że kilka batalionów wojska Angielskiego z wysp Jońskich, wsiadły na okręty dla udania się do Malty. Tę okoliczność uważają niektórzy za skutek ważnych politycznych ze strony Anglji widoków; ale Anglicy wszyscy w ogólności, utrzymują, że to nie jest nic innego, jak tylko zmniejszenie wojska Angielskiego na wyspach Jońskich, do ilości jaka stósownie do etatu na tychże wyspach znajdować się może; lub jestto tylko prosta zmiana garnizonów, co w zamorskich posiadłościach Angielskich, często miejsce miewać zwykło. — W Kalabrji zaczynają się pokazywać liczne bandy rozbójników, popełniających największe bezprawia.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— *Użycie soli w pszczolnictwie.* — Ze wszystkich chorób, którym pszczoły podlegają najprędszą i najstraszniejszą jest *Dyssenterja.* Wiele rozmaitych podawano na nię środków a *Wildmann* i *Huisch* radzą używać miałko utartéj kuchennéj soli. Skuteczność środka tego nietylko oparta jest na ich doświadczeniu, ale na śledzeniu postępowania pszczół w czasie téj choroby, które w stanie zdrowym przenoszą wodę biegącą nad stojącą i zepsutą, a w stanie chorobliwym siadają około ścieków z obór i rynsztoków, gdzie jest wiele soli, co pochodzi z wrodzonego instynktu, który w nich podobną w stanie chorobliwym wzbudza skłonność do soli, jak w psach do trawy. Przytém dyssenterja pszczół rzadszą jest w okolicach nadmorskich, niż w innych od morza oddalonych, co jest równie dowodem, że sól pszczołom służy. Huisch mówiąc o karmieniu pszczół powiada; »ilekroć do karmu pszczół przymieszałem nieco soli, zawszem się o jéj wielkim wpływie na ich zdrowie przekonał. Jeżeli mniéj dostatni włościanin nie jest w stanie dawać cukru swoim pszczołom, wówczas i syrop cukrowy bardzo go dobrze zastępuje; miesza się tylko trzecia część syropu, z dwiema częściami wody, a cokolwiek dodawszy miałko tłuczonéj soli, gotuje się wszystko przez kwadrans, i wystudzone pszczołom stawia.»

— *Sposób robienia tkanin naśladujących skórę.* — Anglik jeden otrzymał przywiléj na wynaleziony przez siebie sposób przerabiania wszelkiego rodzaju tkanin, tak, iż podobnemi stają się do skóry. Używa on do tego mięszaniny z następujących rzeczy. Funt karuku rozpuszcza na wolnym ogniu w półfunta wody; zagotówawszy cztéry funty oleju lnianego, doléwa potrocbu do karaku ustawicznie mięszając, póki się obie te istoty dobrze nie połączą, co w ciągu kwadransa następuje; potem bierze funt blejwasu w proszku, półfunta sadzy z lamp, funt miałko utartéj gliny lulkowéj, i dwa funty utartéj na miałki proszek galeny; wszystko zmięszawszy wsypuje w olej z karukiem gotujący się, warzy przez pół godziny lub dłużéj, ciągle mięszając i rozcierając aby grudek nie było, póki ta mięszanina nie zgęstnie. Takową smaruje na gorąco wszelkie tkaniny, które po wysuszeniu są podobne do skóry.

— *Ażeby stare drzewa rodziły.* — Wziąść wypalonego wapna, i rozkłóciwszy go wodą, przed zimą wysmarować nim grubo stare drzewa, za pomocą pędzla. Od niego kora stara popęka, pomału odstanie i odpadnie, a na miejsce jéj pokaże się nowa, świéża, i drzewa nabrawszy mocy, lepiéj rodzić będą.

— *Surrogat kawy.* — Botanik Pajot Descharmes, zapewnia, że nasiona Janowcu leśnego *Genista silvatica*, nietylko że dobrze zastępują kawę, ale są bardzo zdrowe i skuteczne w chorobach piersiowych.

TEATR NARODOWY. — *Chłop miljonowy* czyli *Dziewczyna z świata czarownego.*

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO I KOMP. PRZY ULICY ŻABIEJ Nr. 472.